

PRIREĐIVANJE ZA TAMBURAŠKI ORKESTAR SLAVENSKOG PLESA BR. 3, OP. 46 ANTONINA DVORAKA

Botički, Saša

Master's thesis / Diplomski rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Academy of Arts and Culture in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/um:nbn:hr:251:912262>

Rights / Prava: [In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-28**

**AKADEMIJA ZA
UMJETNOST I KULTURU
U OSIJEKU**

**THE ACADEMY OF
ARTS AND CULTURE
IN OSIJEK**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Arts and Culture in Osijek](#)

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

AKADEMIJA ZA UMJETNOST I KULTURU

ODSJEK ZA INSTRUMENTALNE STUDIJE

DIPLOMSKI STUDIJ TAMBURAŠKO UMIJEĆE

SAŠA BOTIČKI

**PRIREĐIVANJE ZA TAMBURAŠKI ORKESTAR
SLAVENSKOG PLESA BR. 3, OP. 46 ANTONÍNA DVOŘÁKA**

DIPLOMSKI RAD

Mentor: red. prof. art Davor Bobić

Sumentor: Tihomir Ranogajec, ass.

OSIJEK, 2019.

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	1
2. ANTONÍN DVORÁK.....	2
2.1 Biografija.....	2
2.2. Opus.....	4
3. SLAVENSKI PLESOVI.....	5
3.1. Slavenski ples br. 3 u As duru, op.46.....	7
4. RAD SA SKLADBOM.....	8
5. TRANSKRIPCIJA.....	10
6. ZAKLJUČAK.....	22
7. LITERATURA.....	23
8. SAŽETAK.....	24
9. SUMMARY.....	25
10. PRILOZI.....	26

1. UVOD

Antonín Dvořák je jedan od najpoznatijih čeških skladatelja i, uz Bedřicha Smetanu, najizrazitiji je predstavnik češkog nacionalnog stila koji se razvio polovicom 19. stoljeća. U tom je stilu manje izraženi harmonijski jezik i više prevladavaju melodijsko – ritamski obrasci izvedeni iz folklora. Češki folklor se razvijao u središtu Europe i više se uklopio u dursko – molski sistem novijeg vremena. Tako se u njegovoj umjetničkoj obradi ili originalnom stvaralaštvu koji odražava duh folklora, harmonijski tok često svodi na jednostavniju dijatoniku durske ili molske osnove. Slavenski plesovi zasigurno pripadaju tom pravcu.

Zbog jednostavnijih harmonija i lijepih melodija koje potječu iz folklora, Slavenski plesovi bili su logičan izbor teme diplomskog rada. U akademskoj godini 2017./2018., otvoren je diplomski studij *Tamburaško umijeće*. Završni rad uključuje obradu kompozicije za tamburaški orkestar, izvedbu i dirigiranje iste na diplomskom ispitnu.

U ovom diplomskom radu izabran je Slavenski ples br. 3, op. 46 u As – duru. Ovaj veseli ples je polka i ovo je jedina polka od svih 16 Slavenskih plesova koje je napisao u dva opusa. Češki folklor je dosta blizak našem folkloru. Znajući da je tambura jako vezana uz folklor, onda i svi ovi plesovi koji imaju teme i ishodište u folkloru su idealni za obradu i izvedbu na tamburaškim instrumentima.

2. ANTONÍN DVOŘÁK

Antonín Dvořák bio je češki skladatelj, predstavnik romantizma i češke nacionalne škole. U svoju glazbu unio je nove elemente koji su pokazali njegovu umjetničku samostalnost i, osim što gradi na folkloru, ide i u širinu, jer se ne zanosi samo češkim, već opčeslavenskim pa i neslavenskim folklorom. On je pravi utemeljitelj češke instrumentalne glazbe tog tipa, prvi veliki češki simfoničar i komorni skladatelj. Uz Smetanu, odražava cijelokupnu umjetničku djelatnost u češkoj glazbi njihova doba kao i unošenje u umjetničku glazbu folklornih elemenata.

2.1. BIOGRAFIJA

Antonín Dvořák (puno ime Antonín Leopold Dvořák) rođen je 8. rujna 1841. godine u općini Nelahozeves na Vltavi, kao prvi od devetero djece Anne i František Dvořáka.

Svi njegovi preci bili su mesari ili gospodari, i automatski se pretpostavljalo da će on naslijediti posao svojih roditelja. Pored mesarskog obrta, genetski se prenosio još jedan talent Dvořákovе obitelji: talent za glazbu. Međutim, "glazbu" su smatrali samo ugodnom raznolikošću svakodnevice i načinom zarađivanja novca. Uskoro je, međutim, postalo jasno da će Antonín biti drugačiji. Već je u djetinstvu zavolio pjesme i plesove svoga zavičaja te ubrzo počeo učiti violinu. Godine 1857. upisao se u orguljašku školu u Pragu, koju je dvije godine kasnije završio, a usto je, uglavnom kao samouk, naučio svirati violu pa je kao violist neko vrijeme bio član različitih orkestara. Tako je od 1862. do 1871. godine bio član kazališnog orkestra koji se zvao „Komzakov ansambl“ i u tih devet godina izvodio je brojna nova i zanimljiva djela.

Na području kompozicije bio je samouk, jer na orguljaškoj školi koju je pohađao nije bilo nastave kompozicije, a privatnu nastavu (tada najčešći oblik sustavnog studija) nije mogao platiti. Nakon godina tihog mukotrpнog rada i odricanja, marljivog proučavanja velikih djela iz glazbene literature i brojnih skladateljskih pokušaja konačno dolazi do prvog značajnijeg uspjeha.

Bile su mu već 32 godine kad je prvi put privukao na sebe značajniju pozornost javnosti nakon izvedbe rodoljubne Himne za zbor i orkestar op.30. Godine 1874. doživio je i prvu značajniju premijeru, Smetana je dirigirao uverturu „Kralj i ugljenar“. Dvořáka je taj uspjeh potaknuo i probudio njegov stvaralački žar pa je u kratkom vremenu skladao mnoga djela. Još jedan događaj iz tog doba postaje značajan u razvoju Dvořákovе umjetničke karijere. On dobiva

državnu stipendiju za siromašne mlade umjetnike i upravo je u odboru koji dodjeljuje stipendije bio skladatelj Johannes Brahms. On se za Dvořáka zauzeo jer je spoznao njegove sposobnosti i pisao je svom nakladniku Simrocku preporučivši mu da izda njegove Moravske dvopjeve. Simrock je objavio Moravske duete i oni su odmah doživjeli uspjeh, a poslije njih je izdao i Slavenske plesove. U sljedećim godinama, Dvořákova popularnost raste i on započinje dirigentsku karijeru te se posvećuje izvođenju svojih radova. Koncertne turneje ga često vode u inozemstvo gdje doživljava ogromne uspjehe, osobito u Engleskoj. Godine 1891. započeo je Dvořák svoju nastavničku djelatnost kao profesor praškog konzervatorija, ali ju je već sljedeće godine, iako privremeno, prekinuo, odazvavši se pozivu iz New Yorka da tamo preuzme rukovodstvo Narodnog konzervatorija. Dvořákova boravak u Sjedinjenim državama (1892. – 1895. godine) bio je veoma plodan. Dodir s napjevima urođenika-Indijanaca i crnaca snažno je utjecao na umjetnikovu maštu. Njihovim prizvucima prožeta su mnoga velika djela.

Vrativši se u domovinu, Dvořák je nastavio svoju nastavničku djelatnost na konzervatoriju postavši i njegovim ravnateljem 1901. godine. Kao nastavnik, imao je veliki ugled i iz njegove klase kompozicije izašli su mnogi poznati skladatelji.

Umro je u Pragu 1904. godine.

Slika 1. Portret Antonina Dvořáka

Prema: <http://www.kennedy-center.org/artist/composition/2370>

2.2. OPUS

Dvořák je napisao mnoga djela od kojih su najpoznatije instrumentalne skladbe: simfonije, komorna djela, koncerti, klavirski radovi. Napisao je devet simfonija od kojih je najpoznatija zadnja pod nazivom *Iz novog svijeta*. Za orkestralni sastav je pisao i brojne suite, serenade, uvertire, plesove, simfoniskske pjesme i druge oblike.

Za gudački orkestar napisao je *Serenadu u E – duru op. 22*. s prekrasnom temom prvog stavka. U ostala orkestralna djela pripadaju tri *Slavenske rapsodije*, uvertire (*Husitska, U prirodi, Karneval, Othello*), vrlo uspjele *Simfoniskske varijacije op. 78*, efektni *Scherzo capriccio op. 66*, i pet simfoniskskih pjesama, odnosno orkestralnih balada (tako ih je nazvao sam autor).

Napisao je više skladbi za solo instrument i orkestar. Zapravo je utemeljio to područje koncertantne glazbe u češkoj glazbi 19. st. Među njima se ističu *Koncert za klavir i orkestar u g – molu* (1876.), *Violinski koncert u a – molu* (1880.), *Koncert za violončelo i orkestar u h – molu* (1895.), koji je jedan od stupova moderne solističke literature za violončelo.

Napisao je četiri klavirska trija, trinaest gudačkih kvarteta, dva klavirska kvarteta, tri gudačka kvinteta, dva klavirska kvinteta, jedan gudački sekstet, sonatu, sonatinu za violinu. Od toga su najpoznatiji *gudački kvarteti op. 51* u Es – duru, *op. 80* u E – duru, *op. 96* u F – duru (tzv. Američki iz 1893.), *op. 105* u As – duru i *op. 106* u G – duru, *klavirski trio op. 65* u f – molu, pa tzv. *Dumky trio op. 90* te *klavirski kvintet op. 81* u A – duru.

Pisao je mnoga vokalna djela: opere, solo pjesme, a nekoliko djela većeg opsega ostavio je i na polju crkvene glazbe.

Doprinos češkoj klavirskoj glazbi je uglavnom kroz minijature s naglašenim ritmičkim i plesnim obilježjima, a pisao je i za klavir četveroručno. Među prvima, istaknimo ciklus *Poetski dojmovi* i *Humoreske op. 10, I* od kojih je ona u Ges – duru najpopularnija. U uspjele četveroručne skladbe pripadaju svakako *Legende*, a neke su instrumentirane za orkestar. U najpopularnija Dvořákovova djela pripadaju svakako Slavenski plesovi koje je autor napisao za klavir četveroručno i obradio za orkestar.

3. SLAVENSKI PLESOVI

Dvořák je skladao šesnaest Slavenskih plesova podijeljenih u dva opusa, po osam plesova u svakom opusu. Prvih osam plesova (op. 46) skladani su 1878. godine.

U to vrijeme bilo je popularno svirati klavir četveroručno, stoga je nakladnik Simrock naručio od Dvořáka kompozicije za klavir četveroručno koje će biti u duhu Brahmsovih Mađarskih plesova. Iste je godine Dvořák napravio i orkestralnu varijantu. U toj posljednjoj, orkestralnoj, oni su i najpoznatiji. Kako je uspjeh prvih plesova bio ogroman, nakladnik je naručio još jedan ciklus i 1886. godine nastaje drugi dio Slavenskih plesova tzv. op. 76.

Iako je Dvořák izrazio svoju namjeru da kao primjer upotrijebi Brahmsove Mađarske plesove, na kraju je odlučio da to ne učini. Brahmsovi plesovi su zapravo varijacije na postojeće narodne pjesme, ali Dvořák je napisao vrlo stiliziranu seriju u duhu narodne glazbe, koristeći vlastite teme i skladao je u duhu čeških, ukrajinskih, poljskih i drugih slavenskih folklornih tvorevina. U prvoj seriji plesova - uz iznimku br. 2, koja je ukrajinska dumka - Dvořák je tražio inspiraciju isključivo iz češkog folklornog okruženja: furiant (brzi, vatreći ples), polka, sousedska (spor ples u 3/4 mjeri) i skocna (brzi ples). U oblikovnom pogledu postupak je jednak: izmjenjuje se forma trodijelne pjesme i ronda. Teme su redovito periodične, traju četiri ili osam taktova. Tipični elementi uključuju čestu izmjenu dura i mola, i neuobičajenu ekspresivnost bas linije. Trajanje većine pojedinih plesova je oko tri ili četiri minute.

U njegovom plesovima svaki upućen glazbenik lako može prepoznati modele, na primjer furiant u op. 46, br. 1 i 8, sousedska br. 4 i 6, također češku skočnú, br. 5 i 7, u op. 72 na drugom se mjestu nalazi dumka (kao i u prvom ciklusu).

Slavenski plesovi op. 46

Sastav instrumenata: 1 pikolo, 2 flaute, 2 oboe, 2 klarineta, 2 fagota, 4 roga, 2 trube, 3 trombona, 1 tuba, timpani, bas bubanj, činele, triangl, violina 1 i 2, viole, violončela, kontrabasi

Nazivi svih plesova:

No. 1 - Presto, C - dur (furiant)

No. 2 - Allegretto scherzando, C - mol (dumka)

No. 3 - Poco allegro, As - dur (polka)

No. 4 - Tempo di minuetto, F - dur (sousedska)

No. 5 - Allegro vivace, A - dur (skocna)

No. 6 - Allegretto scherzando, D - dur (sousedska)

No. 7 - Allegro assai, C - mol (skocna)

No. 8 - Presto, G - mol (furiant)

Slavenski plesovi op. 72

No. 1 (9) - Molto vivace, B - dur (odzemek)

No. 2 (10) - Allegretto grazioso, E - mol (dumka)

No. 3 (11) - Allegro, F - dur (skocna)

No. 4 (12) - Allegretto grazioso, Des - dur (dumka)

No. 5 (13) - Poco adagio, B – mol (spacirka)

No. 6 (14) - Moderato, quasi minuetto, B – dur (poloneza)

No. 7 (15) - Allegro vivace, C - mol (kolo)

No. 8 (16) - Grazioso e lento ma non troppo, quasi tempo di valse, As - dur (sousedska)

Za svoju drugu seriju op.72, Dvořák je uvrstio i niz drugih oblika: uz polku, skocnu, sousedsku, furiant i dumku, koju je koristio u svojoj prvoj seriji, uveo je i češku spacirku (promenadni ples), poljsku polonezu, srpsko kolo (okrugli ples) i odzemek, brzi muški ples s wallachskslovačkog pograničnog područja. Za razliku od prvog opusa od osam plesova, koji nose atmosferu radosti i zadovoljstva, drugi opus ima mnogo raznovrsniju paletu raspoloženja, od melankolične do divlje i ekstatične. Također je pokazao veću raznolikost u strukturi svojih tema. Neke su periodične, dok su druge nepravilne. Štoviše, instrumentacija orkestralne inačice je sofisticirana od one iz prve serije. U određenim plesovima, Dvořák odlučuje ne koristiti cijeli orkestar, pa čak i uz minimalan broj instrumenata, još uvijek je u stanju proizvesti zapanjujući efekt.

Zanimljivo je da je zadnji ples u op. 72 u najsporijem tempu (grazioso lento), pa se može pretpostaviti da mu nije bilo stalo do efektnog završetka, a možda i nije očekivao da će se nizovi izvoditi uvijek po redoslijedu.

Ukupno trajanje svakog ciklusa je oko 36 minuta tako da na koncertu na kojem se izvoda oba ciklusa uzastopce ne djeluju nimalo jednostrano, odnosno raznolikost u izmjeni raspoloženja i melodijskim i ritmičkim finesama sposobna je zaokupiti sve slušatelje.

Kompozitor vrlo vješto razvija glazbene ideje, njihovu varijaciju i međusobne kombinacije, i koristi sve alate za svoj kompozicijski rad na tako stvaran način da daje dojam čiste spontanosti. Njegova je instrumentacija sama po sebi majstorska i sve klavirske inačice dodatno postaju bolje ako čujemo plesove u njihovom orkestralnom aranžmanu.

3.1. SLAVENSKI PLES BR. 3 U AS – DURU, OP. 46

Slavenski ples br. 3 u As – duru, op. 46 imao je svoju premijeru 16. svibnja 1878. godine u Pragu, pod ravnjanjem dirigenta Adolfa Cecha.

Zanimljivo je da je ples br. 3 bio u izvornoj inačici nota za klavir četveroručno zapravo ples broj 6, a Dvořák je zamijenio brojeve ova dva plesa kad je napravio orkestralnu verziju.

Dvořák u svojim plesovima koristi furiant, dumku, polku, sousedsku, skočnu, mazurku, odzemek, špacírku, kolo i polonezu, a ples br. 3 je jedina polka od svih 16 plesova koje je napisao. Polka je živahan ples koji je nastao sredinom devetnaestog stoljeća i korijenje vuče iz poljskog folklora. I danas je popularna, pleše se u zemljama Poljske, Češke, Mađarske, Rumunjske i Hrvatske. Izraz "polka" u češkom znači pola koraka, što ukazuje na to da plesač treba koračati s jedne noge na drugu. Tipična Polka je u dvodobnoj mjeri brzog tempa.

Dvořák je komponirao svoje motive koji imaju korijenje u folkloru, a ne kao Brahms koji je upotrebljavao narodne motive u svojim Mađarskim plesovima.

Glavna tema ovog plesa ima bezbrižan i radostan duh, a njegova druga tema je po ugodaju svečana i bržeg tempa. Ipak, cijelokupna glazba u prvoj je polovici više vedra i opuštena nego živahna, posebno u prigušenom srednjem dijelu. Kada se tema vратi, ona postaje živahnija, njezina orkestracija punija i brilljantnija. Djelo ima živahni završetak i ovaj ples obično traje četiri do pet minuta.

Oblik kompozicije je Rondo ABACBA + coda. Tri glavne teme A, B i C vrlo su jasne i upečatljive, a forma tema je obično 4+4 takta, perioda. Tema ima jednostavne harmonijske obrasce, u njoj se izmjenjuje klasični harmonijski obrazac (T-S-T-D7-T). Na početku teme prisutan je pedalni ton. Uz klasične obrasce – od romantičnih se javlja prožimanje dura i mola (durska-molska tonika), česte plagalne kadence, od alteriranih akorada javlja se smanjeni septakord ne dominantne funkcije, sekundarne dominante (za glavne i sporedne stupnjeve), varijantni akordi, mol – dur, enharmonijska zamjena na jednom mjestu. Modulacije su dijatonske, tonalitetni skok (As-E), te preko kromatske tercne veze. Na nekoliko mjesta javljaju se eliptične veze.

Tonalni plan kompozicije izgleda AS dur/F – dur/As –dur/E – dur/As – dur/(Ces – dur) kao uklon/As – dur

4. RAD SA SKLADBOM

74

3

Poco allegro

5

Poco allegro

I. II.
Corni F
III.IV.
Trombe I.II.F
I. II.
Tromboni
III.

Timpani Es,As
Piatto
Gran Cassa
Triangolo

I.
Violini
II.
Viole
Violoncello
Contrabbassi

Slika 2. Originalna partitura za orkestar

Slavenski ples br. 3
Op. 46

Antonin Dvorak
Transkripcija: Saša Božički

Poco Allegro

Bisernica 1

Bisernica 2

Bisernica 3

Brač 1

Brač 2

Brač 3

E brač

Čelo

Bugarija

Berda

Poco Allegro

pizz.

p

p

p

p

p

pizz.

pizz.

p

pizz.

p

Ab D \flat E \flat ⁷(sus4) E \flat ⁷ Ab D \flat /F Ab D \flat Ab E \flat ⁷(sus4) E \flat ⁷ Ab E \flat ⁷(sus4) E \flat ⁷

Slika 3. Transkripcija za tamburaški orkestar

Iz Slike 2. i Slike 3. najbolje se vidi glavni problem kod transkripcije iz simfonijskog

orkestra u tamburaški orkestar. Razlika je u broju dionica instrumenata i njihovim akustičkim karakteristikama. Uobičajeni sastav tamburaškog orkestra je 10 dionica koje pokrivaju 6 instrumenata (**bisernica 1, 2, 3, brač 1, 2, 3 E – brač ili čelović, čelo, bugarija i berde**).

Zato se događa da pojedini tamburaški instrument pokriva i više simfonijskih instrumenata. Na početku plesa glavnu temu koja kreće u drvenim puhačima, zbog boje i visine sviraju bisernice koje se dijele na bisernicu 1, 2 i 3. Tu dolazimo do problema boje instrumenta jer bisernica mora zamijeniti flautu, obou i klarinet koji se još i dijele.

U ovom plesu bračevi 1 i 2 većinom zamjenjuju violinu 1 i 2, E – brač povremeno zamjenjuje violu, čelo - violončelo, a berda – kontrabas. Pošto je ples polka, bugarija je došla do izražaja jer svira akorde na drugi dio dobe i zamjenjuje više instrumenata simfonijskog orkestra (npr. u prvoj temi rogove i podebljava zvuk gudača).

5. TRANSKRIPCIJA

Antonín Dvořák

SLAVENSKI PLES BR. 3, OP. 46

Transkripcija za tamburaški orkestar

Slavenski ples br. 3

Op. 46

Antonin Dvorak
Transkripcija: Saša Botički

Poco Allegro

Poco Allegro

Bisernica 1

Bisernica 2

Bisernica 3

Brač 1 pizz.

Brač 2 pizz.

Brač 3 pizz.

E brač pizz.

Čelo p

Poco Allegro

pizz. Ab Db Ab Eb⁷(sus4) Eb⁷ Ab Db⁷/F Ab Db Ab Eb⁷(sus4) Eb⁷ Ab Eb⁷(sus4) Eb⁷ Ab

Bugarija pizz.

Berda p

molto ritard.

Bis 1

Bis 2

Bis 3

Br 1 f

Br 2 f

Br 3 ord.

E Br p f

Čelo f

A a tempo

Bug Eb⁷(sus4) Eb⁷ Ab Eb⁷(sus4) Eb⁷ Ab Bbm Cm Eb⁷ Ab Db Ab Eb⁷(sus4) Eb⁷

Berda f p

二

poco a poco ritard.

Bis 1

Bis 2

Bis 3

Br 1

Br 2

Br 3

E Br

Čelo

Bug

Berda

D a tempo

p

pizz

pp

p

molto tranquillo

p

p

dolce ord.

D pizz E E⁺ D⁺

pizz

p

Bis 1

Bis 2

Bis 3

Br 1

Br 2

Br 3

E Br

Čelo

Bug

Berda

E

f *p* *pp*

f *p* *pp*

f *p*

f *p*

f *p*

f *p*

f *p*

f

f *p* *p*

E⁷ *E^{#7}* *B/A* *E* **E** *E* *E⁺* *G^{#7}* *C^{#m}* *C[#]* *C^{#(b13)}*

f *p* *pp*

molto tranquillo

div.

dim.

2

F Più mosso

Bis 1

Bis 2

Bis 3

Br 1

Br 2

Br 3

E Br

Célo

Bug

Berda

Bis 1

Bis 2

Bis 3

Br 1

Br 2

Br 3

E Br

Célo

Bug

Berda

Poco meno mosso

ritard.

Bis 1 *dimin.*

Bis 2 *dimin.*

Bis 3 *dimin.*

Br 1 *dimin.*

Br 2 *dimin.*

Br 3 *dimin.*

E Br

Célo

Bug *mf* Ab Eb⁷ Ab Eb⁷ Ab Eb Eb⁷ Ab Eb

Berda *dimin.*

H Tempo I.

Bis 1 *p*

Bis 2 *p*

Bis 3

Br 1 *p*

Br 2

Br 3 *p* pizz.

E Br *p*

Célo *p*

Bug Ab Ab Db Ab Eb^{7(sus4)} Eb⁷ Ab Db^{7/F} Ab Db Ab Eb^{7(sus4)} Eb⁷ Ab Eb^{7(sus4)} Eb⁷ Ab Eb^{7(sus4)} Eb⁷

Berda

Bis 1
 Bis 2
 Bis 3
 Br 1
 Br 2
 Br 3
 E Br
 Čelo
 Bug
 Berda

mf *sempre* *cresc.* *mf*
mf *sempre* *cresc.* *mf*
mf *sempre* *cresc.* *mf*
mf *ord.* *cresc.* *mf*
mf *ord.* *cresc.* *mf*
mf *cresc.* *mf*
mf *sempre* *cresc.* *mf*
Ab *E^b7(sus4)* *E^b7* *Fis* *B* *B* *B* *E*
Bug *mf* *cresc.*
mf *cresc.*

Bis 1
 Bis 2
 Bis 3
 Br 1
 Br 2
 Br 3
 E Br
 Čelo
 Bug
 Berda

ritard. **I** *a tempo*
f *p*
f *p*
f *pp*
f *pp*
f *p*
f *p*
B *B* **Fis** *E^b7* *E^b7* **I** *A^b* *D^b* *A^b* *E^b7(sus4)* *E^b7* *A^b* *D^b/F*
f *p*
f *p*

J Più mosso

Bis 1
Bis 2
Bis 3
Br 1
Br 2
Br 3
E Br
Célo
Bug
Berda

A♭ D♭ A♭ E♭⁷(sus4) E♭⁷ A♭ D♭⁶ E♭ A♭ E♭ A♭ D♭⁶ E♭

J Più mosso

Più animato

Bis 1
Bis 2
Bis 3
Br 1
Br 2
Br 3
E Br
Célo
Bug
Berda

A♭ E♭ A♭ E♭ A♭ E♭ A♭ E♭ A♭ E♭

Più animato

Bis 1

p cresc.

Bis 2

p cresc.

Bis 3

p cresc.

Br 1

p cresc.

Br 2

p cresc.

Br 3

p cresc.

E Br

p cresc.

Čelo

p cresc.

Bug

A \flat A \flat E B G \flat B E \flat

Berda

cresc.

=

K

Bis 1

p cresc,

Bis 2

p cresc.

Bis 3

p cresc.

Br 1

p cresc.

Br 2

p cresc.

Br 3

p cresc.

E Br

p cresc.

Čelo

p cresc.

Bug

A \flat Fm/A \flat Fm/A \flat C G C

Berda

p cresc.

20

Bis 1

Bis 2

Bis 3

Br 1

Br 2

Br 3

E Br

Čelo

Bug

Berda

6. ZAKLJUČAK

Otvaranjem preddiplomskog studija *Tambure* i diplomskog studija *Tamburaško umijeće* u Osijeku, mladi glazbenici tamburaši su dobili mogućnost sustavnog proučavanja tambure i tamburaške glazbe u svim aspektima. Zasigurno, jedan važan dio tog proučavanja je i predmet *Priredjivanje za tamburaške ansamble* koji traje četiri semestra, odnosno cijeli diplomski studij. Na tom kolegiju studenti uče razne tehnike koje koriste kod transkripcije različitih djela za tamburaške instrumente. Ovaj rad je nastao da bi se popunio fundus koncertantne literature priređene za tamburaške orkestre. Tambura kao instrument zadnjih se 20 godina ubrzano razvila i sve je više dobrih solista, ansambala i orkestara. Velika je potreba za novim transkripcijama tako da se nadam da će i ova transkripcija Slavenskog plesa br. 3 naći svoje mjesto u repertoaru mnogih tamburaških orkestara.

7. LITERATURA

1. Žmegač, V. (2009), *Majstori europske glazbe: Od baroka do sredine 20. stoljeća*, Matica hrvatska, Zagreb
2. Andreis, J. (1976), *Povijest glazbe III*, Liber - Mladost, Zagreb
3. Paić Jurinić, M. (1997), *Veliki skladatelji i njihova glazba, Dvořák: Deveta simfonija, iz novog svijeta*, Mozaik knjiga, Zagreb
5. Despić, D. (2002), *Harmonija sa harmonijskom analizom*, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd
6. <http://www.antonin-dvorak.cz>
7. <http://www.kennedy-center.org/artist/composition/2370>
8. https://imslp.org/wiki/Category:Dvo%C5%99%C3%A1k,_Anton%C3%ADn
9. https://courses.lumenlearning.com/musicapp_historical/chapter/slavonic-dances/

8. SAŽETAK

Među poznatijima djelima Antonína Dvořáka pripadaju Slavenski plesovi, op. 46 i op. 72 koji se sastoje od 16 plesova pisanih za klavir četveroručno, a koji su obrađeni i za orkestar. Dvořák je napisao teme plesova koje su inspirirane češkom narodnom glazbom.

U ovom radu napravljena je transkripcija za tamburaški orkestar Slavenskog plesa br. 3 u As – duru, op. 46. Ples je polka i kao takav je jedini od svih plesova u oba opusa. To je izvanredno djelo koje dobiva puni sjaj kada se izvodi u orkestralnoj izvedbi.

Ključne riječi: Antonin Dvořák, Slavenski plesovi, polka, tamburaški orkestar, transkripcija

9. SUMMARY

Among the famous works of Antonin Dvořák belong to Slavic Dances, op. 46 and op. 72 consisting of 16 dances written for piano four-handed, which are also handled for the orchestra. Dvořák wrote themes of dances which are inspired by Czech traditional music. In this paper work is a transcription for the tambura orchestra of Slavic Dance no. 3 in Aflat major, op.46. Dance is polka and as such is the only one of all dances in both opus. It is extraordinary work that gains full splendor when performed in orchestral performance.

Key words: Antonin Dvořák, Slavic dances, polka, tamburitza orchestra, transcription

10. PRILOZI

Slavenski ples br. 3

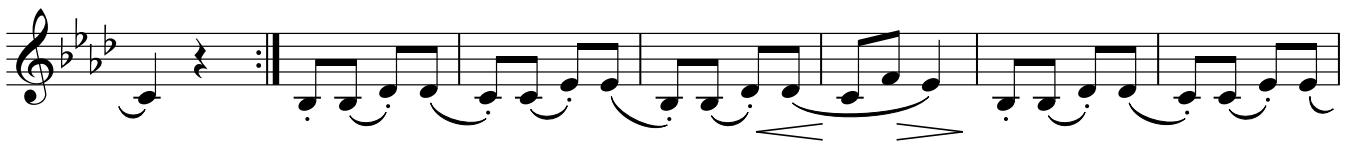
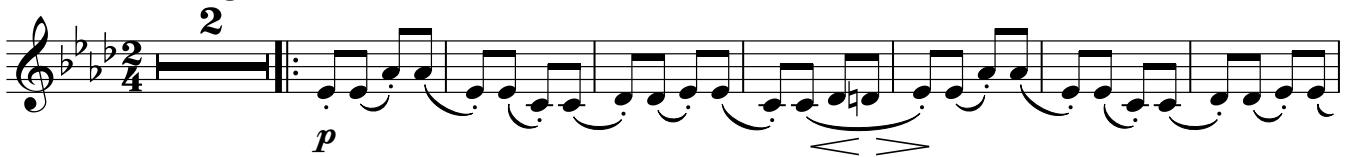
Op. 46

Bisernica 1

Antonin Dvorak

Transkripcija: Saša Botički

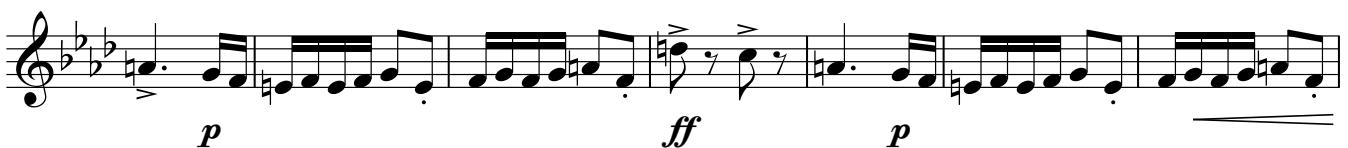
Poco Allegro

A a tempo

B

Più mosso

ritard.

C Tempo I.

poco a poco ritard.

D a tempo
4

D a tempo
4

p **f** >

pp **f** **p**

E

pp

F Più mosso

ff **p** **f** **p**

ff **dimin.** **p** **ff** **dimin.**

p **dimin.** **pp**

G Poco meno mosso

pp **mf** **f**

dimin. **p**

ritard.

pp

H Tempo I.

p

ritard.

I a tempo

p

J Più mosso

ff *p* *ff* *p* *p*

Più animato

p *cresc.* *ff* *p* *ff*

K

p *cresc,*

Slavenski ples br. 3

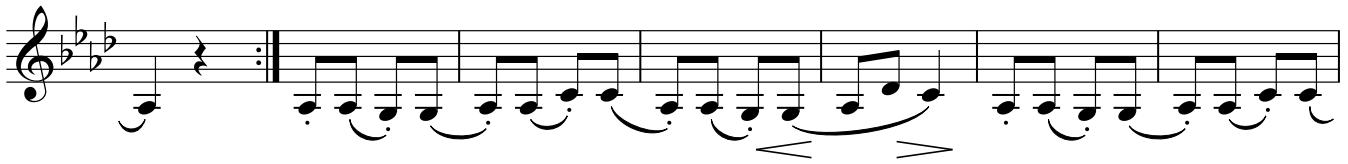
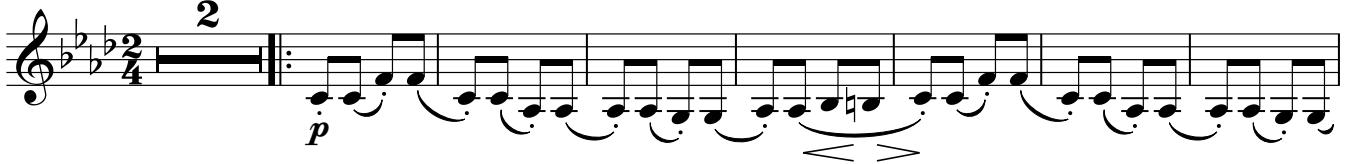
Op. 46

Bisernica 2

Antonin Dvorak
Transkripcija: Saša Botički

Poco Allegro

2

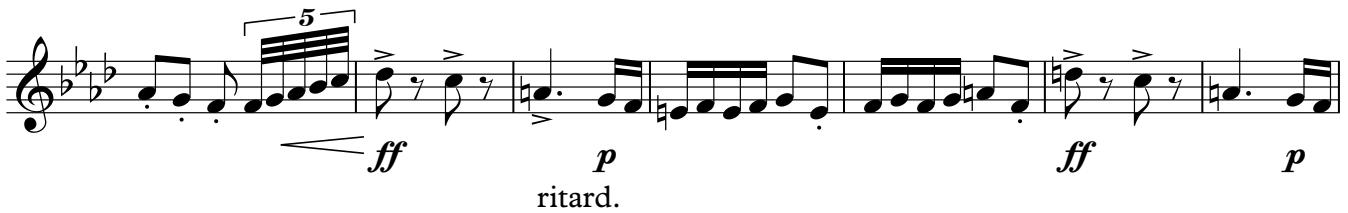
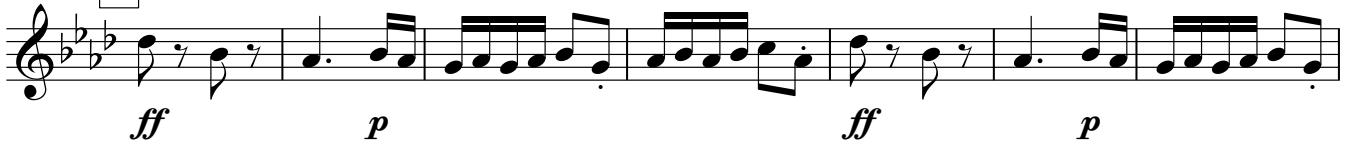
A a tempo

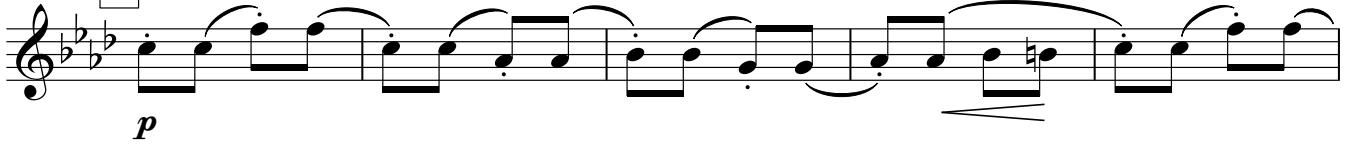
Più mosso

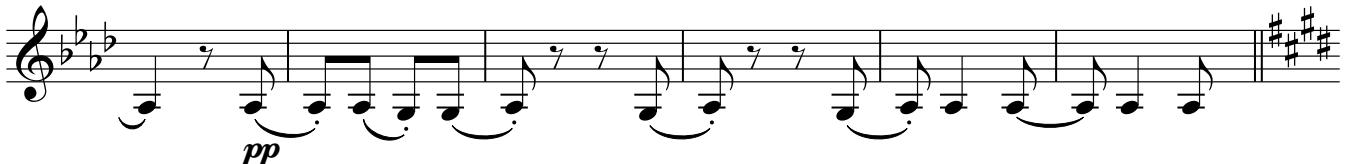
B

C Tempo I.

poco a poco ritard.

Bisernica 2

D a tempo

E

F Più mosso

G Poco meno mosso

ritard.

H Tempo I.

I a tempo

J a tempo

Bisernica 2

Disciplina 2

J **Più mosso**

Più animato

K

Bisernica 3

The sheet music consists of nine staves of musical notation, primarily for a single melodic line. The key signature varies between G major (three sharps) and A major (two sharps). The time signature is mostly common time.

- Staff 1:** Dynamics include **f**, **p**, and **ff**. The letter **E** is enclosed in a box above the staff.
- Staff 2:** Dynamics include **ff**, **p**, **f**, **p**, and **ff**.
- Staff 3:** Dynamics include **dimin.**, **p**, **ff**, and **p**. The letter **F** is enclosed in a box above the staff, followed by the instruction **Più mosso**.
- Staff 4:** Dynamics include **pp**, **pp**, **p**, and **mf**. The letter **G** is enclosed in a box above the staff, followed by the instruction **Poco meno mosso**.
- Staff 5:** Dynamics include **f**, **dimin.**, **p**, and **pp**. The letter **H** is enclosed in a box above the staff, followed by the instruction **Tempo I.**
- Staff 6:** Dynamics include **2** (indicated by a '2' below the staff).
- Staff 7:** This staff contains sixteenth-note patterns.
- Staff 8:** Dynamics include **mf**, **cresc.**, **mf**, and **ritard.** The letter **I** is enclosed in a box above the staff, followed by the instruction **a tempo**.
- Staff 9:** Dynamics include **f**, **>**, **p**, and **<**.

Bisernica 3

J **Più mosso**

Più animato

cresc.

K

cresc.

ff

cresc.

ff

Slavenski ples br. 3

Op. 46

Brač 1

Antonin Dvorak

Transkripcija: Saša Botički

Poco Allegro

pizz.

molto ritard.

A a tempo
ord.

B Più mosso

ritard.

C Tempo I.

poco a poco ritard.

3

Brač 1

D a tempo
pizz

pp

E molto tranquillo

F Più mosso

pp *ff* *p*

f *p*

dimin. *p* *ff* *dimin.* *p* *dimin.*

G Poco meno mosso

pp *pp*

mf *f*

ritard.

pp

Brac 1

H Tempo I.

17

ritard.

I a tempo

J Più mosso

Più animato

K

Slavenski ples br. 3

Op. 46

Brač 2

Antonin Dvorak

Transkripcija: Saša Botički

Poco Allegro

pizz.

pizz.

molto ritard.

A a tempo

ord.

A musical score for piano, featuring two staves. The top staff uses a treble clef and the bottom staff uses a bass clef. Both staves are in common time and include a key signature of one flat. The music consists of eighth-note patterns, primarily consisting of eighth-note pairs. Measure 11 begins with a pair of eighth notes on the A note of the treble staff, followed by a pair on the G note, another pair on the A note, and so on. Measure 12 begins with a pair on the B note of the bass staff, followed by pairs on the A note, the C note, the B note, and the A note again.

B Più mosso

ff

p

ff

p

Musical score for piano, measures 5-6. Treble clef, key signature of four flats, common time. Measure 5: Sixteenth-note pattern followed by eighth notes. Measure 6: ff dynamic, sixteenth-note pattern. p dynamic at the end.

ritard.

ritard.

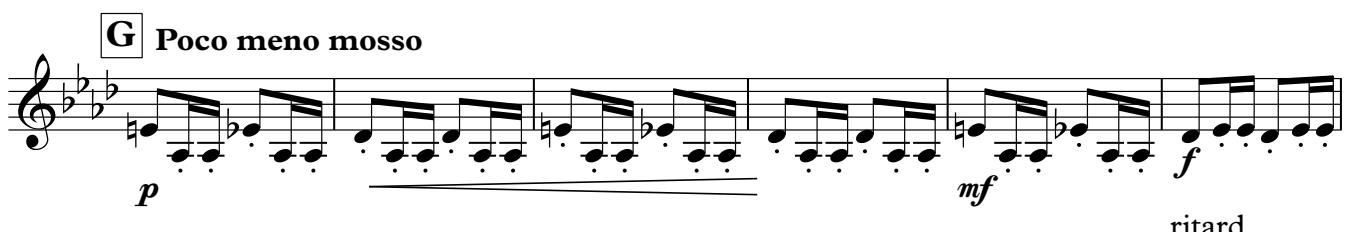
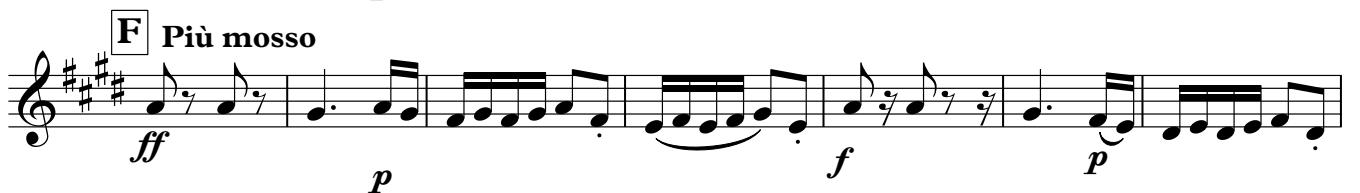
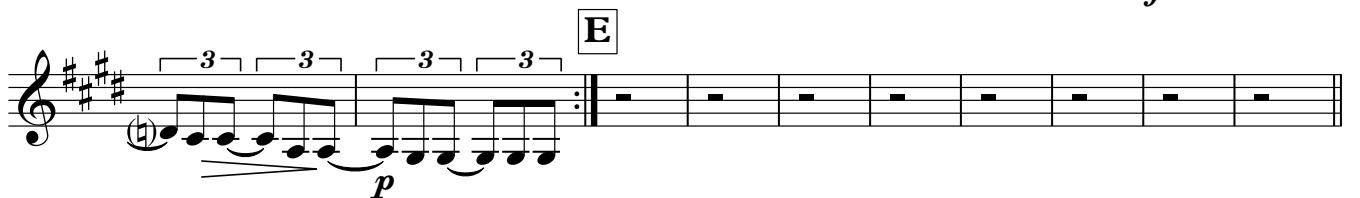
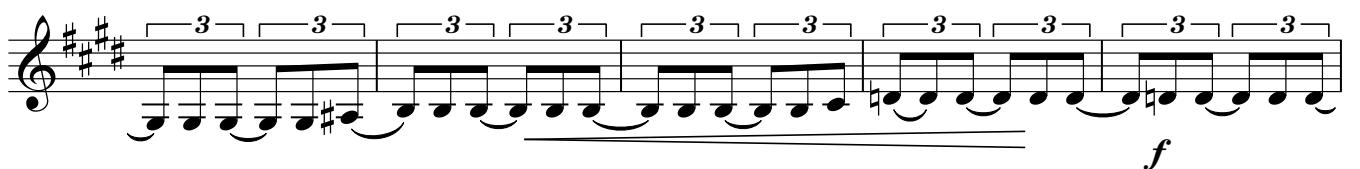
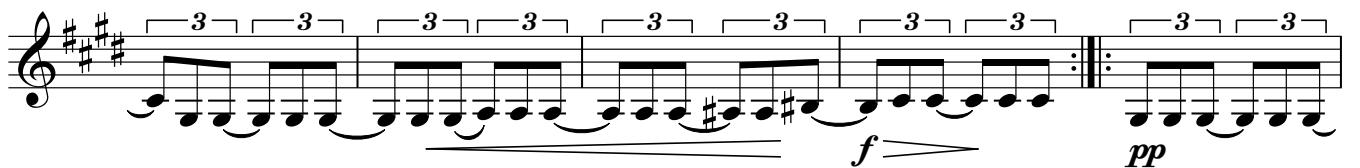
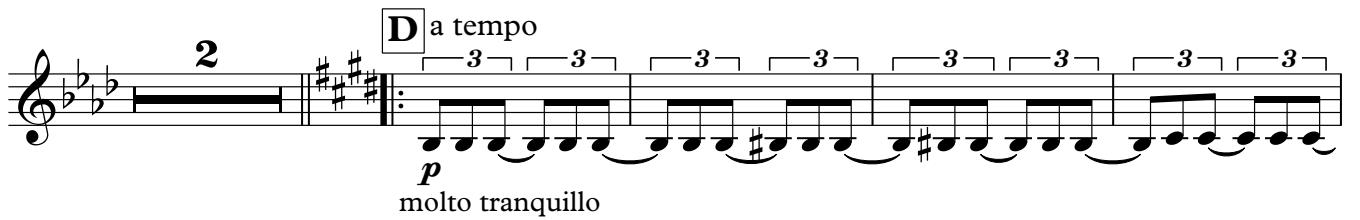
ff **p**

C Tempo I.

A musical score for piano, showing two staves. The top staff uses a treble clef and has a key signature of four flats. The bottom staff uses a bass clef and has a key signature of one sharp. Measure 11 starts with a dynamic of *p*. Measure 12 begins with a dynamic of *f*.

A musical score for piano, showing two staves. The top staff uses a treble clef and the bottom staff uses a bass clef. Both staves are in common time and feature a key signature of one flat. Measure 11 begins with a sixteenth-note pattern: B, A, G, F, E, D, C, B, followed by a repeat sign. Measure 12 continues with a similar pattern: B, A, G, F, E, D, C, B, followed by a repeat sign. The score concludes with a double bar line and repeat dots at the end of measure 12.

Brač 2
poco a poco ritard.

Brač 2

H Tempo I.

18

I a tempo

J Più mosso

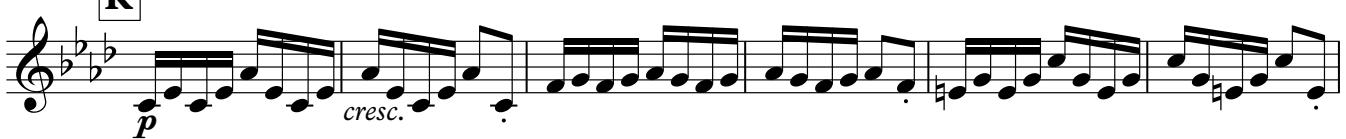

Più animato

cresc.

K

cresc.

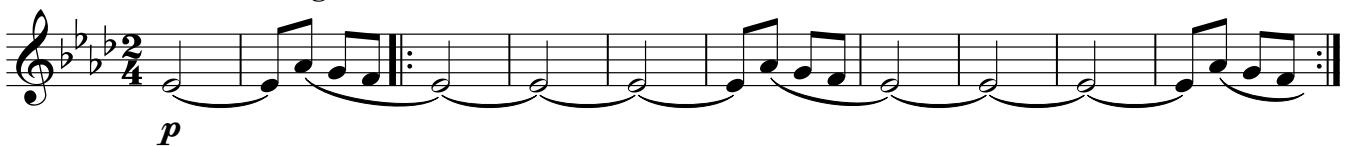
Slavenski ples br. 3

Op. 46

Brač 3

Antonin Dvorak
Transkripcija: Saša Botički

p Poco Allegro

molto ritard.

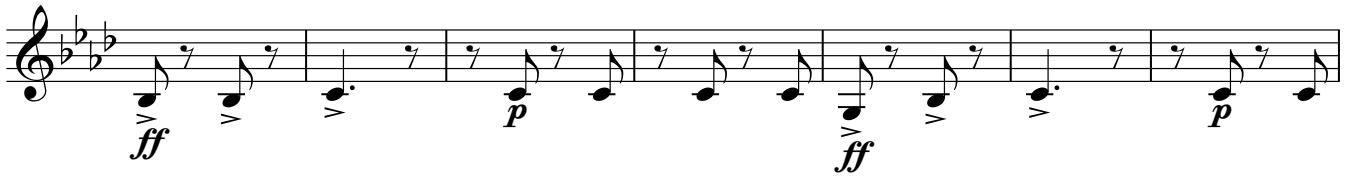

A a tempo

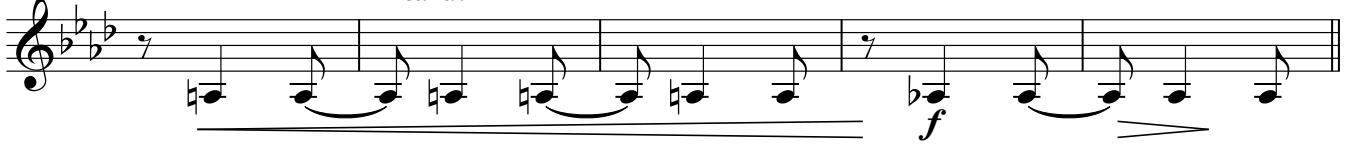
Più mosso

B

ritard.

C Tempo I.

poco a poco ritard.

Brač 3

D a tempo

p

f > **pp** **f** **p**

E

F Più mosso

ff **p** **f** **p** **f**

2

dimin. **f** **dimin.** **p** **dimin.**

G Poco meno mosso

pp **pp** **mf** **f** **dimin.**

p **ritard.**

H Tempo I.

p **pizz.**

p

Brač 3

ord.

ritard. I a tempo

J Più mosso

Più animato

K

Slavenski ples br. 3

Op. 46

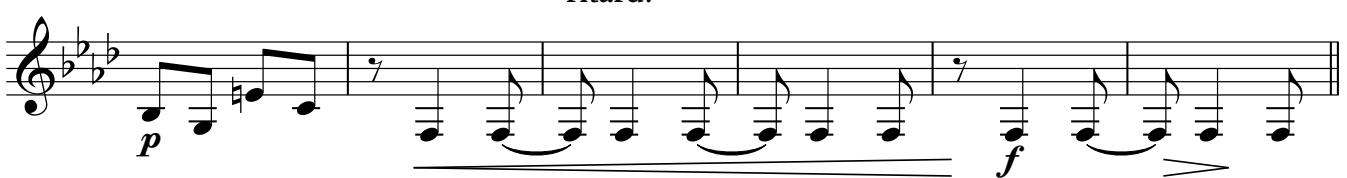
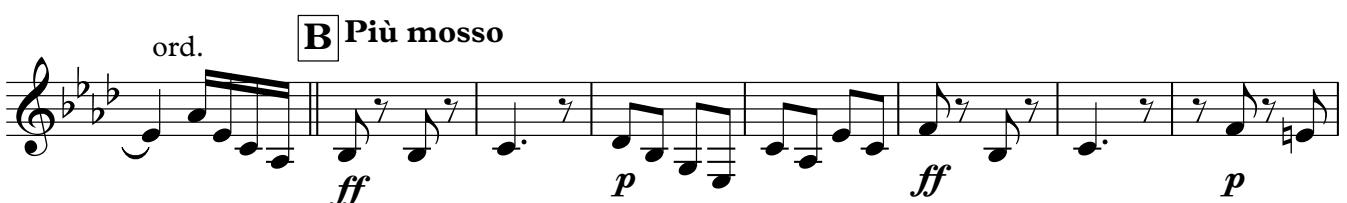
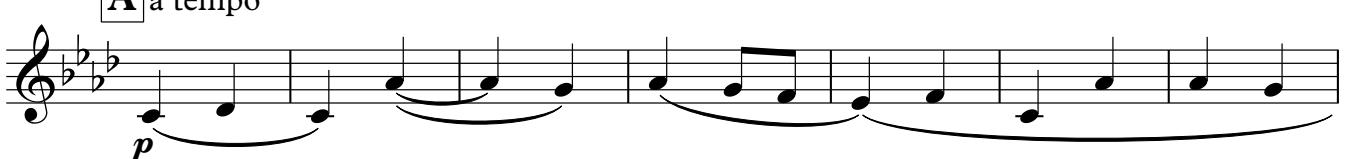
E brač

Antonin Dvorak

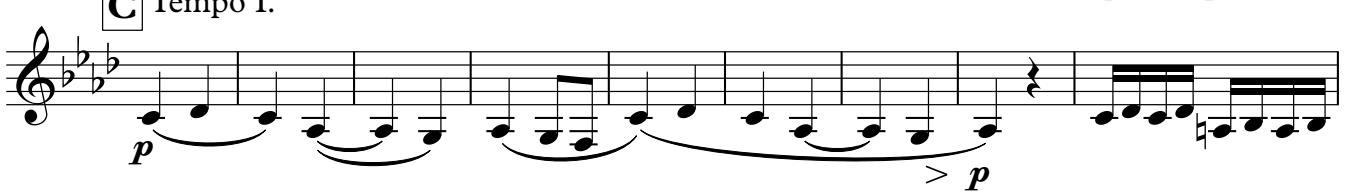
Transkripcija: Saša Botički

Poco Allegro

pizz.

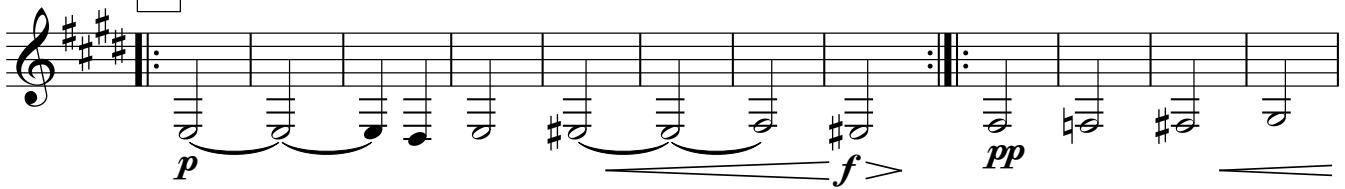

poco a poco ritard.

E brač

D a tempo

E div.

F Più mosso

ff

dimin.

p

dimin.

p

dimin.

p

G Poco meno mosso

dimin. ritard.

H Tempo I.

pizz.

E brač

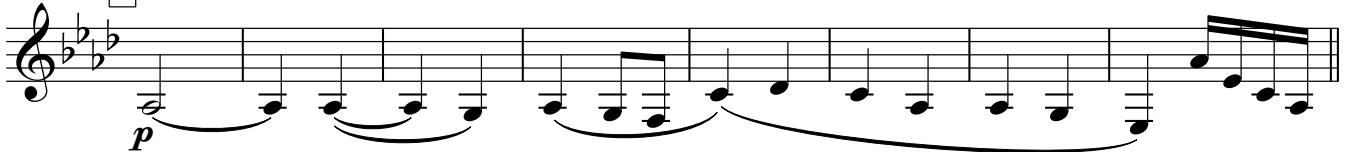
ord.

ritard.

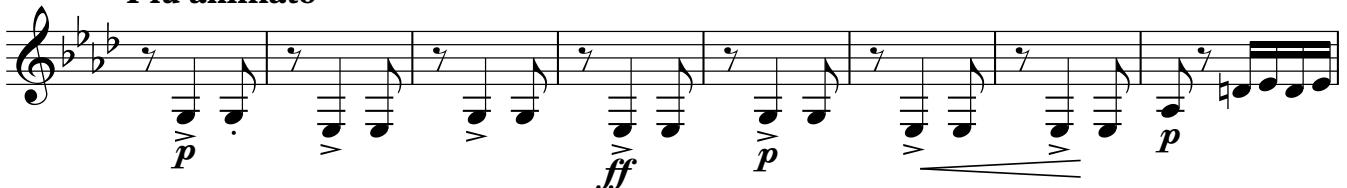
I a tempo

J Più mosso

Più animato

cresc.

K

Slavenski ples br. 3

Op. 46

Čelo

Poco Allegro

pizz.

Antonin Dvorak

Transkripcija: Saša Botički

molto ritard.

A a tempo

Più mosso

ritard.

C Tempo I.
pizz.

ord.

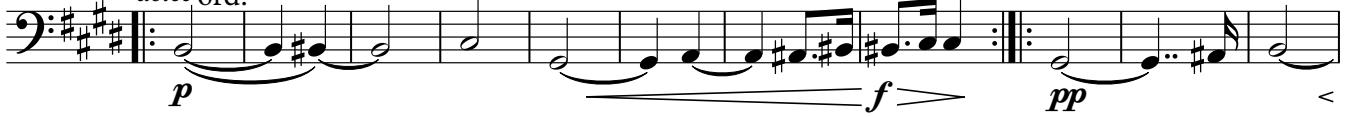
poco a poco ritard.

pizz.

Čelo

D a tempo
dolce ord.

E

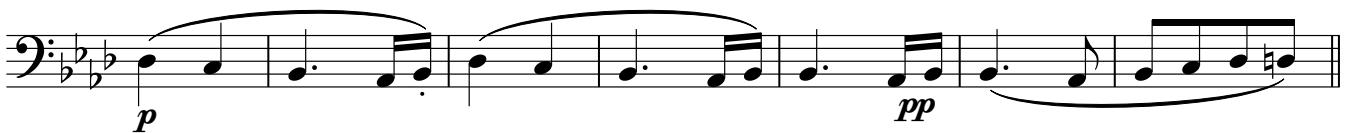
F Più mosso

G
espressivo **Poco meno mosso**

ritard.

H Tempo I.

mf

mf

ritard.

Čelo
[I] a tempo

[J] **Più mosso**

Più animato

cresc.

[K]

p

cresc.

ff

p

cresc.

ff

Slavenski ples br. 3

Op. 46

Bugarija

Antonin Dvorak
Transkripcija: Saša Botički

Poco Allegro

pizz. A♭ D♭ A♭ E♭^{7(sus4)} E♭⁷ A♭ D♭^{7/F} A♭ D♭ A♭

E♭^{7(sus4)} E♭⁷ A♭ E♭^{7(sus4)} E♭⁷ A♭ E♭^{7(sus4)} E♭⁷ A♭

molto ritard.

E♭^{7(sus4)} E♭⁷ A♭ B♭m Cm E♭⁷

A♭ D♭ A♭ E♭^{7(sus4)} E♭⁷ A♭ D♭^{7/F} A♭ D♭ A♭ E♭^{7(sus4)} E♭⁷

A ord. a tempo

p

Più mosso

A♭ **B** D♭⁶ E♭ A♭ E♭ A♭ D♭⁶ E♭ A♭

ff **p** **ff**

B♭m⁶ C Fm B♭m⁶ C F C F

p **ff** **p**

ritard.

B♭⁶ C F C F Fm D♭

ff **p** **f**

Tempo I.

C A♭ D♭ A♭ E♭^{7(sus4)} E♭⁷ A♭ D♭^{7/F} A♭ D♭

p

poco a poco ritard.

A♭ E♭^{7(sus4)} E♭⁷ A♭ E♭ A♭

p

a tempo Bugarija

D pizz E E⁺ D[#] C[#]m C[#] C[#](^{b13}) D[#]m

6

C[#] G^{#7/D[#]}

ord.

E E E⁺ G^{#7} C[#]m C[#] C[#](^{b13}) G^{#7} C[#]

F Più mosso

A E B G^{#7} C[#]m A E B G^{#7} C[#] F^{o7}

ff *p* *f* *p* *p*

D A D A

ff *dimin.* *p* *dimin.*

D Gm D Gm D[#] G[#] D[#] G[#]

p *dimin.* *pp*

G Poco meno mosso

C[#]m E_b(sus4) C[#]m E_b(sus4) C[#]m E_b(sus4) C[#]m E_b(sus4) C[#]m A_b E_b⁷ A_b E_b⁷

p *f* *mf* *dimin.*

A_b E_b⁷ A_b E_b E_b⁷ A_b E_b ritard.

p *pp*

Tempo I.

H A_b A_b A_b D_b A_b E_b⁷(sus4) E_b⁷ A_b D_b^{7/F} A_b D_b A_b

p

Bugarija

E_b^{7(sus4)} E_b⁷ A_b E_b^{7(sus4)} E_b⁷ A_b E_b^{7(sus4)} E_b⁷ A_b E_b^{7(sus4)} E_b⁷ A_b

Fis B B B E B B Fis ritard. E_b⁷ E_b⁷

B B B E B B Fis ritard. E_b⁷ E_b⁷

I a tempo A_b D_b A_b E_b^{7(sus4)} E_b⁷ A_b D_b⁷/F A_b D_b A_b E_b^{7(sus4)} E_b⁷ A_b

p

J Più mosso D_b⁶ E_b A_b E_b A_b D_b⁶ E_b A_b E_b A_b

ff p ff p

Più animato E_b A_b E_b A_b E_b A_b E_b A_b

p ff p

A_b E B G_b

cresc. f

B E_b K A_b Fm/A_b Fm/A_b

p cresc.

C G C E_b⁷ A_b

ff p

A_b A_b A_b

cresc. ff

Slavenski ples br. 3

Op. 46

Berda

Antonin Dvorak

Transkripcija: Saša Botički

Poco Allegro

pizz.

p

molto ritard.

A a tempo
ord.

B Più mosso

ritard.

C Tempo I.

poco a poco ritard.

7

a tempo

D pizz

> p

pp

p

f

ord.

p

f

p

Berda

E

F Più mosso

G Poco meno mosso

H Tempo I.

I a tempo

J Più mosso

Berda

Più animato

K

